

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/230/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 16</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Н.Батчимэг Утас: 91113253 Цахим хаяг: batchimegn@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

НЭГ.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>129,653,620.59</u>	<u>101,784,479.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3,788,398.00	6,183,298.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	3,788,398.00	6,183,298.00
3121	Төгрөг	3,788,398.00	6,183,298.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	3,788,398.00	6,183,298.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	125,865,222.59	85,601,181.00
351	Түүхий эд материал	121,164,106.00	81,363,581.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	121,164,106.00	81,363,581.00
354	Хангамжийн материал	4,701,116.59	4,237,600.00
35410	Бичиг хэргийн материал	513,500.00	00.00
35420	Аж ахуйн материал	3,783,216.59	2,723,600.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	00.00	1,514,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	404,400.00	00.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	00.00	10,000,000.00
36100	Барааны нөөц	00.00	10,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>94,302,082.05</u>	<u>129,410,086.20</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	94,302,082.05	129,410,086.20
392	Биет хөрөнгө	94,302,082.05	129,010,086.20
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,370,117.88	12,870,117.88
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-537,012.00	-671,265.00
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	146,903,073.78	188,903,073.78
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-59,664,704.68	-89,426,329.24
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	53,696,641.54	43,263,459.38
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,920,981.90	-30,440,767.99
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	12,558,990.37	5,965,600.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-12,104,042.94	-1,453,802.61
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	529,410.00	00.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-529,410.00	00.00
393	Биет бус хөрөнгө	00.00	400,000.00
39301	Програм хангамж	495,000.00	00.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-495,000.00	00.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	00.00	400,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>223,955,702.64</u>	<u>231,194,565.20</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>223,955,702.64</u>	<u>231,194,565.20</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	223,955,702.64	231,194,565.20
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	36,953,494.00	36,953,494.00
51101	Өмч: - төрийн	36,953,494.00	36,953,494.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	185,882,090.52	193,120,953.08
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	185,882,090.52	185,882,090.52
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	7,238,862.56
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,120,118.12	1,120,118.12
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>223,955,702.64</u>	<u>231,194,565.20</u>

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	491,785,372.98	768,766,887.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	123,707,824.98	94,165,987.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	123,707,824.98	94,165,987.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	123,707,824.98	94,165,987.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,878,850.00	3,980,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	368,077,548.00	674,600,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	340,673,300.00	666,996,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	340,673,300.00	666,996,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,404,248.00	2,498,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,000,000.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,404,248.00	2,498,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	5,106,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	5,106,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	391,230,010.78	761,528,024.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	391,230,010.78	761,528,024.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	338,271,423.59	577,502,972.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	224,283,922.80	366,750,684.86
210101	Үндсэн цалин	171,066,824.80	230,931,181.17
210102	Нэмэгдэл	22,564,549.00	55,928,661.43
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,385,000.00	41,505,482.26
210104	Урамшуулал	8,267,549.00	38,385,360.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,548,420.78	44,519,413.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,164,158.70	30,739,827.98
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,098,718.70	3,614,561.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,747,059.01	2,891,649.31
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	415,041.74	661,215.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,123,442.63	6,612,159.05
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,623,325.23	29,442,350.59
210401	Бичиг хэрэг	823,350.00	2,438,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,983,943.00	20,543,440.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,111,032.23	1,658,094.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	705,000.00	1,665,200.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	3,136,816.59
2105	Нормативт зардал	554,200.00	44,879,950.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	554,200.00	44,879,950.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,785,000.00	10,780,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	575,000.00	5,580,000.00
210604	Урсгал засвар	3,210,000.00	5,200,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,065,000.00	2,776,000.00

210702	Дотоод албан томилолт	1,065,000.00	2,776,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,182,267.00	42,889,178.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,467,550.00	41,917,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	50,000.00	50,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	87,500.00	87,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	103,860.00	134,460.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	367,000.00	540,000.00
210807	Газрын төлбөр	84,357.00	137,768.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,229,287.78	35,465,395.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	1,292,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	120,000.00	320,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	37,109,287.78	33,853,395.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	52,958,587.19	184,025,051.57
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	18,372,700.00	34,647,100.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	9,981,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,072,700.00	23,416,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,300,000.00	1,250,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	34,585,887.19	149,377,951.57
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,585,887.19	149,377,951.57
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>100,555,362.20</u>	<u>7,238,862.56</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>100,555,362.20</u>	<u>7,238,862.56</u>

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>372,956,398.00</u>	<u>676,082,900.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,878,850.00	1,482,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,878,850.00	1,482,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,878,850.00	1,482,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,878,850.00	1,482,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	364,289,150.00	674,600,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	340,673,300.00	666,996,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	340,673,300.00	666,996,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	23,615,850.00	2,498,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,000,000.00	2,498,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,615,850.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	5,106,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	5,106,900.00

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	368,468,000.00	666,326,600.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	368,468,000.00	666,326,600.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	315,509,412.81	482,301,548.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	224,387,729.80	366,750,684.86
210101	Үндсэн цалин	174,274,769.80	230,931,181.17
210102	Нэмэгдэл	27,436,811.00	55,928,661.43
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,408,600.00	41,505,482.26
210104	Урамшуулал	8,267,549.00	38,385,360.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,589,433.78	44,519,413.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,180,067.89	30,739,827.98
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,125,779.19	3,614,561.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,743,865.36	2,891,649.31
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	413,925.49	661,215.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,125,795.85	6,612,159.05
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,389,382.23	18,143,072.00
210401	Бичиг хэрэг	847,350.00	1,925,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,976,000.00	13,414,172.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,111,032.23	1,292,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	455,000.00	1,510,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,660,000.00	20,780,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	5,580,000.00
210604	Урсгал засвар	3,660,000.00	15,200,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	921,000.00	2,776,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	921,000.00	2,776,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	46,441,867.00	27,550,378.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,727,150.00	26,578,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	50,000.00	50,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	87,500.00	87,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	103,860.00	134,460.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	367,000.00	540,000.00
210807	Газрын төлбөр	84,357.00	137,768.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,000.00	1,782,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	1,462,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	120,000.00	320,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	52,958,587.19	184,025,051.57
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	18,372,700.00	34,647,100.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	9,981,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,072,700.00	23,416,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,300,000.00	1,250,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	34,585,887.19	149,377,951.57
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,585,887.19	149,377,951.57

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>4,488,398.00</u>	<u>9,756,300.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	700,000.00	7,361,400.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	700,000.00	7,361,400.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	700,000.00	7,361,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	700,000.00	7,361,400.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-700,000.00</u>	<u>-7,361,400.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	3,788,398.00	2,394,900.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	3,788,398.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	3,788,398.00	6,183,298.00

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	48,137,560.65	00.00	86,211,172.77
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	48,137,560.65	00.00	86,211,172.77
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	17,229,463.91	00.00	17,229,463.91
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	185,882,090.52	00.00	223,955,702.64
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	185,882,090.52	00.00	223,955,702.64
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	185,882,090.52	00.00	223,955,702.64
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	7,238,862.56	00.00	7,238,862.56
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	193,120,953.08	00.00	231,194,565.20

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	668,226,000.00	519,100,048.43	149,125,951.57	77.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	668,226,000.00	519,100,048.43	149,125,951.57	77.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	634,809,900.00	485,702,948.43	149,106,951.57	76.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	495,211,100.00	366,750,684.86	128,460,415.14	74.1
210101	Үндсэн цалин	273,140,200.00	230,931,181.17	42,209,018.83	84.5
210102	Нэмэгдэл	131,143,500.00	55,928,661.43	75,214,838.57	42.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,600,000.00	41,505,482.26	8,094,517.74	83.7
210104	Урамшуулал	41,327,400.00	38,385,360.00	2,942,040.00	92.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	65,085,900.00	44,519,413.57	20,566,486.43	68.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,258,500.00	30,739,827.98	13,518,672.02	69.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,207,000.00	3,614,561.93	1,592,438.07	69.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,165,300.00	2,891,649.31	1,273,650.69	69.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,041,200.00	661,215.30	379,984.70	63.5

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,413,900.00	6,612,159.05	3,801,740.95	63.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,628,900.00	16,628,900.00	0.00	100.0
210401	Бичиг хэрэг	1,925,300.00	1,925,300.00	0.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	11,900,000.00	11,900,000.00	0.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,292,800.00	1,292,800.00	0.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,510,800.00	1,510,800.00	0.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,200,000.00	27,195,800.00	4,200.00	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,000,000.00	11,995,800.00	4,200.00	100.0
210604	Урсгал засвар	15,200,000.00	15,200,000.00	0.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	2,851,800.00	2,776,000.00	75,800.00	97.3
210702	Дотоод албан томилолт	2,851,800.00	2,776,000.00	75,800.00	97.3
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,512,200.00	27,512,150.00	50.00	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,578,700.00	26,578,700.00	0.00	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	50,000.00	50,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	87,500.00	87,450.00	50.00	99.9
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	104,000.00	104,000.00	0.00	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	540,000.00	540,000.00	0.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	130,000.00	130,000.00	0.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	320,000.00	320,000.00	0.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	320,000.00	320,000.00	0.00	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33,416,100.00	33,397,100.00	19,000.00	99.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33,416,100.00	33,397,100.00	19,000.00	99.9
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10,000,000.00	9,981,000.00	19,000.00	99.8
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,416,100.00	23,416,100.00	0.00	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	668,226,000.00	670,976,000.00	-2,750,000.00	100.4
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	666,996,000.00	666,996,000.00	0.00	100.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	666,996,000.00	666,996,000.00	0.00	100.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,230,000.00	3,980,000.00	-2,750,000.00	323.6
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,230,000.00	3,980,000.00	-2,750,000.00	323.6

1.6. Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,498,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,498,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,498,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,514,172.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,514,172.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	945,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	945,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	38,228.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	30,460.00
210807	Газрын төлбөр	7,768.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2498000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,498,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,498,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

ХОЁР. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 11,315.2 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс 628.3 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 10,686.9 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага хүргүүлэв.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1. Тайлант хугацаанд үндсэн үйл ажиллагааны бус зардалд 71.8 литр буюу 181.6 мянга, аймгийн төвд дотор 20.2 буюу 50.6 мянга нийт 92.0 литр буюу 232.2 мянган төгрөгийн шатахууныг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дахь “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно”, 12.1.4 дэх “хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Тайлант хугацаанд зориулалт бусаар шатахууны зардалд зарцуулсан 232.2 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.1.2. Тайлант хугацаанд бага үнэтэй түргэн элэгдэх, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил, үйлчилгээний зардлаас 396.1 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дахь "Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно", 12.1.4 дэх "хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Тайлант хугацаанд зориулалт бусаар зарцуулсан 369.1 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2.1 Албан шаардлага

2.1.1. Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй 2014 онд ашиглалтад орсон, ашиглалтын хугацаа дууссан, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн УАЗ пургон автомашиныг 2021 оноос хойш ашиглаагүй бөгөөд даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 42 дугаар албан бичгээр Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд актлах саналын хүргүүлсэн боловч одоо болтол шийдвэрлэгдээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно", 31.1.3 дахь "Засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Ашиглагдахгүй 3 жил болсон хөрөнгийг актлуулах талаар дээд шатны холбогдох албан тушаалтнуудад дахин хандан шийдвэрлүүлэх албан шаардлагыг өгөв.

2.1.2. Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст 9 гэрээ байршуулахаас 8 гэрээ, хөрөнгө, мөнгө захиран зарцуулах 34 тушаал байршуулахаас 14 тушаалыг тус тус байршуулаагүй, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 672,344.9 мянган төгрөгийн 13 гүйлгээ мэдээлэхээс 5,106.9 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 48,477.1 мянган төгрөгийн 4 гүйлгээ мэдээлэхээс 5,580.0 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.5 дахь "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 дахь "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг бүрэн байршуулж, зөрчлийг арилгах, цаашид зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх орхигдуулсан мэдээллийг байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлэх албан шаардлагыг өгөв.

Дээрх албан шаардлагын биелэлтийг нотлох баримтын хамт Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ГУРАВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлант хугацаанд үндсэн үйл ажиллагааны бус зардалд 71.8 литр буюу 181.6 мянга, аймгийн төвд дотор 20.2 буюу 50.6 мянга нийт 92.0 литр буюу 232.2 мянган төгрөгийн шатахууныг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.	1	232.2	1	232.2	-	-	-	-
Тайлант хугацаанд бага үнэтэй түргэн элэгдэх, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил, үйлчилгээний зардлаас 396.1 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.	1	396.1	1	396.1	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй 2014 онд ашиглалтад орсон, ашиглалтын хугацаа дууссан, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн УАЗ пургон автомашиныг 2021 оноос хойш ашиглаагүй бөгөөд даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 42 дугаар албан бичгээр Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд актлах саналын хүргүүлсэн боловч одоо болтол шийдвэрлэгдээгүй байна.	1	0	-	-	1	0	-	-
Дүн	3	628.3	3	628.3	1	0	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуультай холбоотой зөрчил								
Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст 9 гэрээ байршуулахаас 8 гэрээ, хөрөнгө, мөнгө захиран зарцуулах 34 тушаал байршуулахаас 14 тушаалыг тус тус байршуулаагүй, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 672,344.9 мянган төгрөгийн 13 гүйлгээ мэдээлэхээс 5,106.9 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 48,477.1 мянган төгрөгийн 4 гүйлгээ мэдээлэхээс 5,580.0 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.	1	10,686.9	-	-	1	10,686.9	-	-
Дүн	1	10,686.9	-	-	1	10,686.9	-	-

ДӨРӨВ. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1		1					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1		1					

-----oOo-----

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 02 өдөр

Дугаар 12/АД571121
БНА-2024/280/НА-ЛТА-ТМЗ

Номгон

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант хугацаанд үндсэн үйл ажиллагаатай хамааралгүй 92.0 литр буюу 232,200 төгрөгийн шатахууныг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дахь “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно”, 12.1.4 дэх “хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.8 дахь “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Зориулалт бусаар зарцуулсан шатахууны 232,200 (хоёр зуун гучин хоёр мянга хоёр зуу) төгрөгийг төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нараар төлүүлж,

5050035

Баянхонгор аймгийн Төрийн сан дахь бусад, татвар хураамжийн орлогын 10003000947 тоот дансанд төвлөрүүлэх¹

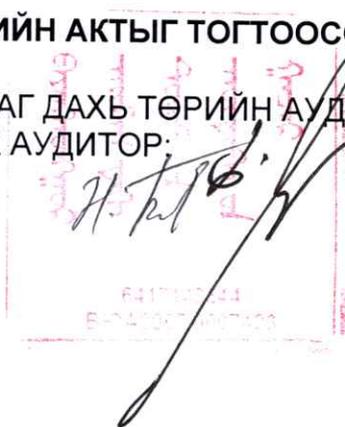
2. Төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, санхүүгийн баримтыг 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны дарга Б.Бат-Өлзий, нягтлан бодогч Т.Гантөмөр нарт даалгав².

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН³:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

Н.БАТЧИМЭГ

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

³ Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 22 өдөр

Дугаар 13/АДСАМР/БНА-2024/230/НА-СТА-ТМЗ

Номгон

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант хугацаанд бага үнэтэй түргэн элэгдэх, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил, үйлчилгээний зардлаас 396,100 төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дахь “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно”, 12.1.4 дэх “хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.8 дахь “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Зориулалт бусаар зарцуулсан 396,100 (гурван зуун ерэн зургаан мянга нэг зуу) төгрөгийг төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нараар төлүүлж, Баянхонгор

5050043

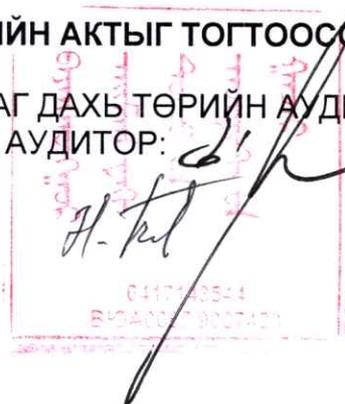
аймгийн Төрийн сан дахь бусад, татвар хураамжийн орлогын 10003000947 тоот дансанд төвлөрүүлэх⁴

2. Төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, санхүүгийн баримтыг 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны дарга Б.Бат-Өлзий, нягтлан бодогч Т.Гантөмөр нарт даалгав⁵.

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН⁶:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

Н.БАТЧИМЭГ

⁴ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

⁵ Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

⁶ Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 04 сарын 14 өдөр

Дугаар 17/А0571121
БНА-2024/030/НА-СТА-ТШЗ

Номгон

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй 2014 онд ашиглалтад орсон, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн УАЗ пургон автомашиныг 2021 оноос хойш ашиглаагүй бөгөөд даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 42 дугаар албан бичгээр Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд актлах саналын хүргүүлсэн боловч одоо болтол шийдвэрлэгдээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх “Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно”, 31.1.3 дахь “Засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

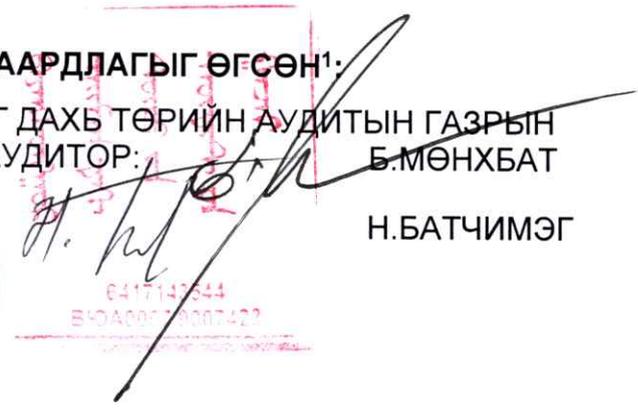
Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

5040052

1. Байгууллагын үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй, ашиглах боломжгүй болсон хоёр жил ашиглаагүй авто машиныг Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газарт хандан шийдвэрлүүлэх асуудлыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд дахин уламжлах.

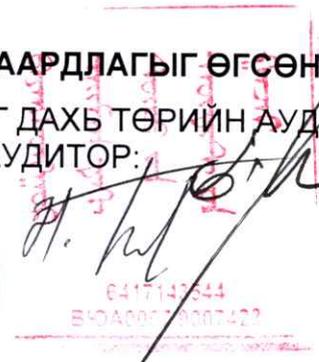
2. Биелэлтийг нотлох баримтын хамт 2024 оны 09 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны дарга Б.Бат-Өлзий, нягтлан бодогч Т.Гантөмөр нарт даалгав .

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН¹:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

Н.БАТЧИМЭГ

¹ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 01 сарын 01 өдөр

Дугаар 18/А0571121
БНА-2024/250/НА-СТА-ТЦУС

Номгон

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст 9 гэрээ байршуулахаас 8 гэрээ, хөрөнгө, мөнгө захиран зарцуулах 34 тушаал байршуулахаас 14 тушаалыг тус тус байршуулаагүй, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 672,344,900 төгрөгийн 13 гүйлгээ мэдээлэхээс 5,106,900 төгрөгийн 1 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 48,477,100 төгрөгийн 4 гүйлгээ мэдээлэхээс 5,580,000 төгрөгийн 1 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.5 дахь "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 дахь "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх "хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан

5040037

зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

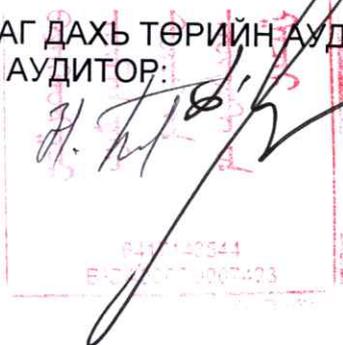
1. Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5, 6.4.8-д заасны дагуу 8 гэрээ, 14 тушаал, орлогын 5,106.9 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээ, зарлагын 5,580.0 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээг бүрэн байршуулан зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг нотлох баримтын хамт 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны дарга Б.Бат-Өлзий, нягтлан бодогч Т.Гантөмөр нарт даалгав .

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН?

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: **Б.МӨНХБАТ**

АУДИТОР:

Н.БАТЧИМЭГ

² Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно